

Izhaja dvakrat na teden in sicer v sredo in soboto
11. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja
v Gorici na dom pošiljana:
vse leto 13 K 20 v, ali gld. 6-00
pol leta 6 » 60 » » 3-30
tretji leta 3 » 40 » » 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.
»SOČA« ima naslednje izredne priloge: 1. »Kazipot po Goriskem in Gradiškanskem« in
2. »Kazipot po Ljubljani in kranjskih mestih«, dalje dva-
krat v letu »Vozni red železnic, parnikov in poštah
ter mesečno prilogo »Slovenski Tehnik«.
Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici
št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček.
Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.
Oglasti in posilnice se računijo po Petit-vrstah, če
tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst.
Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12.
popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. popoldne. Upravništvo se na-
haja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne
spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravništvu.
»PRIMOREC« izhaja neodvisno od »Soče« vsak
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.
»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v
naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: »Schwarz v Šolski
ul., Jellersitz v Nanski ul., Ter. Leban na tekst. Jos.
Verdi, Peter Krebelj v Kapovinski ulici, J. P. Jo-
kopališni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, L. P. Jo-
v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni L.
na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Kmet in trgovina s kmetскими pridelki.

Zadnji list štev. 12. »Primorskega Go-
spodarja« opisuje žalostno stanje trgovine
s kmetскими pridelki, in svetuje takozvano
»eksportno zadrugo«.

Ta je lepa misel, ali težko izvedljiva,
ker kmeti pridelki so večinoma taki, da
se morajo takoj porabiti, drugače segnjijejo.
Zagadel je bila vedno ta trgovina in ostane
hipnotiziranim spremembam v cenah podvržena, in
zato: če pride kolikaj več blaga na trg,
kakor se ga zamore porabiti, mora cena
pasti, ako pa kolikaj zmanjka, se cena dvigne.
Tega pa ni krivo to, da manjka kmetu tr-
govski talent, kakor piše »Primorski Go-
spodar«. Kaj hoče neki talent kmetu na
trgu? Prisiljen je dati svoje blago po dnevni
ceni, kajti če shrani ali nese domov, je drugi
deni gnoj — isti njegov včerajšnji sveži
pridelek.

Eksportna zadruga je pa popolnoma
nedosegljiva, in stala bi mnoge žrtve; kakor
se je že pokazala bridka prevara v zadrugi
v Šempetru, Šempasu itd., kakor je tudi v
Italiji svetovnoznana tvrdka »Cirio«, ta naj-
večja zadruga Evrope z zelenjavo in sadjem,
ki je imela 200 lastnih železniških vozov,
vse železniške ugodnosti za naglo vožnjo,
vendarle poginila z več milijoni deficita. Iz
tega je razvidno, da taka zadruga je lahko
pogubonosna in hud udarec za kmeta.

Moj skromen nasvet bi bil, da bi se
vzelo v pretresovanje in proučilo bero-
vinski trg.

Tamkaj je uradni komisariat, kateri
nastavi vsaki dan: jutraj spredaj napisane
uradne cene vsakemu živilu, in tem cenam
se mora vsak podvreči: kupec in prodajalec.
Na tej podlagi je pač umevno, da je izklju-
čeno vsako zasebno izkoriščanje. Ta uredba
bi nas nič ne stala, samo prositi je kme-
tjsko društvo, poslance in kupčijsko zbor-
nico, tudi županstvo Goriško, da nam do
tega cilja pomore.

»Primorski gospodar« sodi in graja
prehudo kupce kmetских pridelkov s priimki:
pijavke, tržni oderuhi, itd. Naj nikdo ne
misli, da so v resnici pri tej trgovini taki
dobički, oziroma taka sleparstva. Ko bi to
res bilo, bi se pač bolj poznalo bogastvo
teh, kateri se ukvarjajo s tem že davna leta,
ali ti trgovci so rod za rodom vedno v isti
koži, in sicer zato, ker ta trgovina je zelo
nevarna; če danes vdobi, jutre pa zgubi,
toliko, da živi z vso svojo marljivostjo in
trudom, zato pa mora celo poletje tako zgo-
daj vstajati, ko celi svet še mirno spi. Če
s tako pridnostjo cunje skupuje, bi se mu
več poznalo v tolikih letih, kakor s to trgo-
vino, radi katere se mu sedaj vsa imena in
sleparstva predbaciva. To naj služi v dokaz,
da v resnici ni kmet opeharjen na trgu,
marveč je le svetovna konkurenca, ki nas
dan za dnem spodriva.

Tudi ne moremo več tako konkurirati
z drugim svetom z našimi pridelki, ker tu
nas stane ogromnega denarja gnojilo, zemlja,
delavne moči, ali v konkurenčnih krajih n.
pr. v Italiji so zemlje po 400 kron njiva,
gnojave zastoni, dninar dela od zore do
mraka za 1 frank (90 vin.) itd. Torej krive
so naše krajevne razmere, in nikdo drugi!
Zato pomagajmo si sami in pomozi nam
bog. — Zadruga pa le — nikar in
nikdar!

Dostaviti je k slabi kupčiji krompirja,
objavljeni v zadnji »Soči«, še to neugod-
nost, da je plačati letos za vsaki vagon na
meji Nemčije (100 mark) kron 117 carine.
To je že velika svota, s katero se hočejo
Nemci od nas že tako tepenih okoristiti,
ali njim je tudi težko, ker carina in vožnja
jih stane skoro približno toliko, kakor blago
samo. To je pač gorje vsem — in pomoči
je ni!

Opomba uredništva: Ta članek iz
peresa moža, izkušenega v trgovini, priobču-
jemo z željo, da bi čuli še druge glasove, ki
se nanašajo na razpečevanje kmetских pri-
delkov, ker je v tem oziru nastalo živo gibanje
med kmetovalci, in ker je res že skrajni čas,
da se take vrste trgovine uredijo kolikor mo-
goče tako, da bodo imeli domačini res kaj
od njih!

Gg. abiturijentom!

Razglašala se je bila vest mej dijaštvom
in slovenskim ljudstvom, da se društvo svo-
bodomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na
Dunaju bliža svojemu koncu, da se je je-
lo potapljati na valovih življenja, pravili so, da
je ali vsaj da bo društvo nehalo biti društvo,
da se bo razbilo; tako so pravili naši na-
sprotniki. Bile so to pač njihove skromne
želje, ali s ponosom se lahko potrkamo na
prsi, da se jim niso izpolnile. Mi še živimo,
še obstoja naše društvo in morda je njegovo
življenje živahnejše kakor sploh kedaj po-
preje! Pridite, pogledajte in prepričali se bode-
te sami! Prijeli smo zastavo svobode, ki so jo
nam izročili naši predniki, tesno smo se je
oklenili in pogumno jo nesemo naprej. Skupni
nazori, svobodomiselno naziranje nas je zdru-
žilo v neomahljivo falango in vsi poskusi na-
ših nasprotnikov so se razbili, vsa agitacija
proti našemu društvu je ostala brezuspešna.

Poti, ki smo si jo začrtali, ne zapu-
stimo in pozdravljamo z veseljem vse, kar bi
utegnilo koristiti našemu narodu. Stavili smo
si nalogo, vspodbujati mej svobodomiselnimi
dijaki narodno zavest in veselje do dela. V
društvu, ki združuje svobodomiselnih slovenske
akademie, naj bi se vzgojili možje, ki bodo
ob svojem času stopili v prve boje naše
proti tujčevim nasilstvom in rimskemu
klerikalizmu.

Zadnji dnevi, zadnji dogodki so nam
jasno dokazali, da se ne more govoriti o pr-
vem napredku slovenskega naroda, dokler bo
vel po naših lepih deželah smrdljivi rimski
duh, dokler bo gospodarila sebičnost srednje-
veškega klerikalizma, ki vedoma drži naše
nadarjeno ljudstvo v sponah nevednosti! In
prav to je vzrok, da slovensko ljudstvo ne
more priti do spoznanja in radi tega mu preti
pogin, zato je on edini slovanski narod, ka-
teremu obstanek še ni zagotovljen. Naš narod
ne sme poginiti! Stopimo skupaj in priprav-
ljajmo se in žrtvujmo, da se razbijejo one
okove, da pripeljemo naše ljudstvo iz rimske
megle v obljubljeno deželo!

Tovariši abiturijenti! Pridite k nam, sto-
pite v naše vrste, pomagajte nam pri našem
delu, kajti pomagali boste svojemu narodu, vi
ga gotovo ljubite! Prepričani smo, da jih
mnogo izmed Vas ni naklonjenih našemu dru-
stvu, kot društvu, kakoršnega vam slika-
jo drugi — naši nasprotniki. — Predsodke
imate o nas radi napačnih informacij in radi
nepoštenih agitacij, ali vendar se obračamo
do Vas ter Vas kličemo med se. Ne verje-
mite, kar se vam bo šepetalo zoper nas, pri-
dite in prepričali se bodele sami! Prepričani
smo, da še ni popolnoma izginila iz Vaših src
ljubezen do svobode, ki je neobhodno potrebna
za razvitek vsakega kulturnega naroda. Zato
pridite k nam, da stopite z nami v boj proti
sistem, ki je glavna ovira svobodnega indi-
vidualnega razvitka!

Mi simpatizujemo in bomo simpatizovali
vedno z ono slovensko stranko, ki si bo za-
pisala na svoj prapor: Boj proti klerikalizmu
in duhovnikom, dokler so ti hlapci rimskega
papeža in ne narodni delavci. Štejemo si v
dolžnost, da delamo vsak po svojih močeh za
narod — proti klerikalizmu.

Tovariši! Ne verjemite, da je naše dru-
štvo nekaka družba samih ateistov, frakarjev,
sabljačev in pijancev, kakor se nam tolikrat
očita. To je škodoželjno natolcevanje, to so
laži. Pri nas najdete vse, kar vam sploh di-
jaško društvo more nuditi, in one, ki se str-
njate z našimi mislimi, pozivlja podpisani od-
bor, da se pridružite našim krogom!

Pojasnila dobite: Kranj, Rado Pavlič,
fil., Klanec 14, Novomesto: Janko Praznik,
med., Ljubljana, Fran Kandare, Elizabetne
ulice; Dunaj: XVII. Schellhammerg. 4/16.

Odbor društva svobodomiselnih sloven-
skih akademikov »Sava« na Dunaju.

Predavanja Ajdovsko-Vipavske podružnice »Slev. plan. društva«.

(Dalje.)

Uže samo ime »Predmeja« označuje kraj.
Tukaj je erarska hiša, v kateri vzdržuje goz-
darjeva soproga »hospic«, a v drugi hiši sta-

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

»In jaz tudi,« pravi Debray.
»In jaz tudi,« pravi Franc.
»In midva tudi,« pravi Château-Renaud in Beauchamp.
»Torej je hotel, da bi bili prisotni pri izzvanju,« nada-
nje Morrel; »hoče tudi, da prisostvujemo boju.«
»Da,« pravijo mladi možje, »tako bode, gospod Maksimi-
lijan, in skoro gotovo ste uganili prav.«
»Toda pri vsem tem Albert ne pride,« zamrmra Château-
Renaud: »že deset minut je čez določeno uro.«
»Tukaj je,« pravi Beauchamp, »a na konju; sledi mu
njegov sluga.«
»Kakšna neprevidnost,« pravi Château-Renaud, »da se
pride s konjem bit na pištole! In jaz sem ga poučil tako
dobro!«
»In vidite,« pravi Beauchamp, »z ovratnikom nad kra-
vato, z odpetim jopičem in belim telovnikom; zakaj si ni dal
že še narisati črne točke na prsi? To bi bilo še priprostejše.«
Med tem dospel Albert na deset korakov k petorici mla-
di mož, skočil s konja in vrže vajeti svojemu slugi.
Albert se približa.
»Bil je zelo bled; oči so mu bile rdeče in zatekle. Po-
tnalo se mu je, da celo noč ni spal niti sekundo.
Obraz njegovega obličja je bil resen in žalosten, kar ni
bilo v njegovi navadi.

»Hvala, gospodje,« pravi, »da ste bili tako dobri ter ste
ugodili moji želji. Verujte mi, da sem vam za ta dokaz prija-
teljstva zelo hvaležen.«

Morrel je stopil ob Morcerfovem prihodu nekoliko na
stran.

»In tudi vi tukaj, gospod Morrel?« pravi Albert. »Iz dna
srca se vam zahvaljujem. A prosim vas, pridite vendar neko-
liko bližje.«

»Gospod,« pravi Maksimilijan, »ali morda ne veste, da
sem priča gospoda Monte Crista?«

»Dobro nisem vedel, a mislil sem si tako. Tem boljše!
Čim več poštenjakov je tukaj, tem večje bode zadoščenje.«

»Gospod Morrel,« pravi Château Renaud, »lahko javite
gospodu grofu Monte Cristu, da je gospod Morcerf prišel in
smo mu na razpolago.«

Morrel se okrene, da bi šel izvršiti to naročilo.

Beauchamp potegne istocasno z voza zabojske pištole.

»Počakajte, gospodje,« pravi Albert, »spregovoriti imam
par besed z gospodom grofom Monte Cristom.«

»Na samem,« vpraša Morrel.

»Ne, gospod, ampak vprico vas vseh.«

Albertovi priči se presenečeno spogledata; Franc in De-
bray spregovorita potihoma nekaj besed, dočim Morrel, vesel
tega nepričakanega dogodka, pohiti h grofu, ki je hodil z
Emanuelom v nasprotnem drevoredu gori in doli.

»Kaj hoče?« vpraša Monte Cristo.

»Ne vem, toda želi z vami govoriti.«

»O,« pravi Monte Cristo, »naj pač ne skuša Boga z no-
vim psovanjem!«

»Mislim, da to ni njegov namen,« pravi Morrel.
Grof se jim približa v spremstvu Maksimilijanovem in
Emanuelovem; njegovo hladno, jasno obličje je bilo v ostrem

nasprotju s potrtimi potezami Albertovimi, ki mu stopi v sprem-
stvu svojih štirih prijateljev naproti.

Tri korake drug od drugega Albert in grof obstaneta.

»Gospodje,« pravi Albert, »stopite bližje. Moja želja je,
da ne preslišite niti besedice od tega, kar bom imel čast po-
vedati gospodu grofu Monte Cristu. Znati morate namreč po-
noviti vsako besedico vsakomur, kdor jo hoče slišati, in naj se
vam zdi vse to še bolj čudno.«

»Poslušam, gospod,« pravi grof.

»Gospod,« pravi Albert z glasom, ki je v pričetku tre-
petal, a je postajal trdnjši in trdnjši, »včeraj sem vam očitaj,
da ste razkrinkali dejanja gospoda Morcerfa v Epiru, kajti naj
je bil kriv še tako zelo, ga po mojem mnenju vi niste imeli
pravico kaznovati. Danes vem, gospod, da imate to pravico. Ne
izdaja Fernanda Mondega pri Ali Paši me dela pripravljenega,
da vas opravičim, ne, ampak zločin, katerega je zakrivil zoper
vas ribič Fernandez, in nepopisna nesreča, ki je izvirala za vas
iz tega zločina, me sili k temu. In zato pravim in izjavljam
glasno: Da, gospod, vi ste imeli pravico, maščevati se nad
mojim očetom, in jaz, njegov sin, se vam zahvaljujem, da niste
storili več.«

Da je udarila strela med gledalce tega nepričakanega
prizora, bi jih ne bila mogla presenetiti bolj kakor ta Albertova
izjava.

Kar se tiče Monte Crista, so se obrnile njegove oči z
izrazom neizmerne hvaležnosti proti nebu, in ni se mogel dovolj
načuditi, da se je ognjevit Albert, katerega pogum je zadostno
spoznal med banditi Luigija Vampe, podvrgel temu nakratnemu
ponižanju. Dobro je spoznal Mercedin upliv in zdaj razumel,
zakaj je to plemenito srce sprejelo žrtev tako molče.

»Zdaj, gospod,« pravi Albert, »vas prosim, če vam zado-
stuje moje opravičenje, da mi podaste svojo roko. Po zaslugi,

nuje c. kr. gozdni oskrbnik. Da se odpočijemo, sedemo na kegljišče k široki mizi. Ko smo si privežali dušo s čašo svežega piva ali kozarcem dobrega vina, jo mahujemo dalje proti namenjenemu cilju, kajti dospeti nam je na Čaven in Kucelj. — Sedaj pa: jopit dol in krilce gor, pa le prosto in veselo naprej. Pri navedenem znamenju krenemo, če ni prevroče, po občinskem pašniku takoj navkreber, od koder imamo lep razgled na občino Dol-Otlico; če je pa vroče, zberemo lepšo pot po gozdu, ki jo kaže naša tablica na cesti 20 m oddaljena od hiše. Obe poti ste zaznamovani po našej podružnici in se sklopiti pri „Školu“ — pod Modrasovcem. Dospetvi do tja, nas pozdravlja ob poti rastoča, Dolincem nepoznana, gorska cvetka alpinka (Alpenrose Rododendron), kar je znamenje, da smo se vzdignili še precej visoko nad morje. Od tu korakamo po mehki stezi vedno po lepem gozdu med stoletnimi bukvami, in ko krenemo iz gozda na plano, odpre se nam veličasten razgled. Ta kraj se imenuje na „Veverici“. Še ¼ ure po planem, imajoč pred seboj vedno krasen razgled, dospemo do gozdarske hiše, iz katere nam prihitijo naproti prijazna gospa Močnikova. Na Čavnu smo! Hodili smo eno uro.

Ime Čaven ne vem prav od kje izvira, najbrže pa iz staroslovenščine. Ča-ven (Tja-ven). Gotovo pa je, da so dali to ime Slovenci, kajti na Koroškem, kjer je stara domovina Slovencev, nad Osjaškim jezerom je tudi „Čaven“, in nisem bil malo iznenaden, ko me nečega dne popoldan povabi prijatelj v Beljaku na izlet na Čaven. Tam je državna zrebarna in konjereja. Naše Čavensko pogorje, ki oklepa na severni strani Vipavsko dolino, se vleče od Predmeje do Lijaka in dela južno mejo Trnovski planoti. Prekrasen je razgled s tega pogorja, a najkrasnejši s „Kucelja“, ki je najvišji vrh tega pogorja, 1308 m. Od gozdarske hiše, od kjer obhoduemo prelepo panoramo, hodimo na vrh Kucelja eno uro. Poti ste zaznamovani po naši podružnici dve. Ena pelje po porobju gorovja zunaj gozda do pod Kucelja, a druga na desno od hiše po gozdu ravno do tam. Približno ob polovici prve poti pripelje vožna pot iz Kamenj, ki je istotako markirana po naši podružnici. Uže v podnožju Kucelja se nam smehlja tako redka in toliko cenjena cvetka, hčerka visokih gora ljubka planika (Edelweiss.) Ko dospemo na vrh, smo kar očarani razkošnega razgleda. V podnožju lepa Vipavska dolina v vsej svoji dolgotosti in širokosti. Tu se vidijo prostrane vasi, obdane s sadnim drevjem in obsežnimi vinskimi gorami; a sredi temnozelenega polja pa naša metropola — Ajdovščina, a tam pod sivim Nanosom trg Vipava! Reka Vipava, mejna rečica Hubelj in razni potoki za studenci se bliščejo kakor srebrne niti na tkanini. Na vznođu občina Dol-Otlica s semtertja posejanimi hišami; Šturska gora ali Kolk, „Sinji vrh“; gora nad Colom, Javornik in Nanos. — Pred nami se razprostira sivi Kras, obrežje isterskega polotoka, lagune do izliva Piave in še dalje. Ta kos slike s svojimi golimi hribi in plitkimi dolinami, s svojimi podzemeljskimi čudotvornimi jamami, skritimi rekami in jezeri

je težko popisati. Brez števila vasi, trgov, cerkva in gradov opazi naše oko. Razume se, da je razgled najčarobnejši zjutraj, ob solnem vzhodu. Te krasote se ne da popisati, to je treba videti. Daleč, daleč se blišči morje in tam na desni strani te velike luže zapazimo zvonike mesta sv. Marka in prav razločno se vspenjajo iz te modre globokine hiše mesteca Videm. Kaže se nam pravcata fata morgana. Velikanski parniki, ribiške ladje in mali čolniki, ki režejo to neizmerno maso vodovja, se vidijo nam, kakor bi viseli v zraku. V daljavi leži beneška nižina, prekrizana s svetlimi trakovi svojih rek, ki vse hite venomer proti morju. Furlanska ravnina, naša Brda in mesto Gorica leži tu pred nami v vsej svoji krasoti. Lepo se vidi mesto Gračevo in Porto Buso, nekdanji vojni luki oglejski. V prvem mestu, kjer je bila nekdanj luka z ravninskimi vojnimi brodovjem, ki se je skrivalo za nizkim obrežjem, zapazimo sedaj le posamezne ribiške čolnike; v drugem mestu, ki je nekdanj slovelo kot prvo kupčijsko mesto in preko katerega so se dovažale po Nadiži orijentske dragocenosti v bogati Oglej, tam okoli so sedaj le še slamnate hiše ribičev, v katerih stanujejo blebi obrabi nesrečnih ljudi. Ako se obrnemo malo bolj proti zahodu, zapazimo velik del Soške doline, po kateri teče naša bistra Soča. „Krasna si, bistra hči planin!“ — poje Gregorčič. Na severovzhodu oklepajo našo ožjo domovino Julijske Alpe, katerih beli vršaci se ravno kopljejo v jutranjem solcu. Veličasten je pogled na te velikane, ki segajo v nebotične višave. Severno pod Kuceljem je velik pašnik, ki pripada občini Avče. Na tem pašniku se prepaše v poletju nad 200 govedi. Prav mično je gledati ta oblak raznobarvne živine v tej tihi samoti. Avčanom spada tudi severna polovica Kucelja. Ta del zemljišča je odstopil gozdni erar Avčanom za lepe pašnike „Lazna“, ki so jih imeli sredi gozda med Dolom in Lokvami in katere pašnike je podarila cesarica Marija Terezija Avčanom, ki so se izkazali posebno hrabre v sedemletni vojni.

Ko smo se navžili lepega razgleda in natrgali šopek planik, krenemo po istem potu na Predmejo.

(Konec prihodnjič.)

DOPISI.

Iz Cerkna. — Pri nas pri c. kr. davkarji je nastavljen neki laški uradnik s slovenskim imenom, kateri pa ne more videti Slovence; seveda ako pride pa kak Lah odkod, v takega bi pa najraje zlezal. V uradu kriči nad ubogim kmetom, kateri se ga boji, in ob enem ga ne razume, ker govori tako slovenščino, da se Bog usmili.

V čisto slovenski kraj, kot je Cerkno, naj se pošilja take uradnike, s katerimi bi bilo ljudstvo občevati v uradu, ne pa take zagrice!

Ali smo mar mi kmetje zaradi njega tukaj, ali je on radi nas?!

Iz Ozeljana. — Gledé dražbe radi cestne trave je pri nas mnogo govorjenja. Nikdo se ne spominja, da bi bilo starašinstvo kdaj kaj sklenilo gledé dražbe radi cestne trave; zato je ta dražba doslej prišla nepričakovano; ne umejemo, zakaj so bili tisti, ki so pokosili pred dražbo, toženi in od županstva kaznovani vsak z 1 K globe? Odkod je to? Radi bi vedeli za tisti sklep gledé dražbe, da se bomo vedeli vsaj v bodoče ravnati ter varovati škodo! Prosimo naznanila.

Domače in razne novice.

Spored javnega nastopa učencev glasbene šole „Pevskega in glasbenega društva“ v Gorici, ki se bo vršil v dvorani „Trgovskega doma“ dne 29. junija 1906. ob 10. uri dop. —

I. Za glasovir. Razred g. E. Komela. a) Alban Fürster: Lovska godba, Šček Federika (I. I.); b) L. Boccherini: Menuet, četeroročno, Jerkič Ana (IV. I.), Jerkič Antonija (IV. I.); c) Clementi: Sonatina, Kos Henrika (II. I.); d) St. Heller: Etude št. 7. in 8. (op. 125), Medved Cirila (II. I.).

II. Za gosli s spremlj. Razred g. J. Michla. a) F. Schubert: Improptu, Bregant Iv. (I. I.); b) R. Jokisch: Cantilena, Faninger Ernest (I. I.); c) M. Hauptmann: Romanca, Špes Alfred (II. I.); d) C. M. pl. Weber: Les Adieux, Pečenko Dan. (II. I.).

III. Za glasovir. Razred g. P. Treo-ve. a) Burgmüller: Ballada, Illicher (I. I.); b) Burgmüller: Vrnitev, Šček Marija (I. I.); c) Burgmüller: Barcarolla, Božič G. (II. I.); d) Burgmüller: Lachevaleresque, Gabrijelčič G. (I. I.); e) Jungmann: Nocturno, op. 314, Arrigler Rosa (II. I.); f) C. Rinaldi: Brighella, Marušič Valpurga (II. I.); g) Behr: Ogrska serenada, Miklavič Olga (I. I.); h) L. Truzzi: Romanza (četeroročno), Bajec Marica (III. I.), Kocjančič Petra (I. I.).

IV. Za gosli s spremlj. Razred g. J. Michla. a) O. Köhler: Bienenheures, Bianchi Bruno (II. I.); b) Ch. de Bériot: Melodija, Kraševac Vida (IV. I.); c) O. Köhler: Berceuse, C. M. pl. Weber: Andante variré, Ozvald A. (III. I.); d) A. Francke: Vspavanka, R. Kugele: Rondolotto, Volarič Mir. (III. I.).

V. Za glasovir. Razred g. E. Komela. a) R. Schumann: Cigansko življenje, četerospév, Jerkič Ana (IV. I.), Jerkič Helena (IV. I.); b) V. Bachmann: Ob mlinškem potoku, Mozetič E. (II. I.); c) A. Melo: Memet, Kocjančič M. (II. I.); d) E. Kaus: Miniature, Kraševac Mil. (IV. I.).

VI. Za gosli s spremlj. Razred g. J. Michla. a) J. Haydn: Menuet du Boluf, Pečenko Silvan (III. I.); b) O. Köhler: Improptu, C. M. pl. Weber: Odlomek iz „Čarostrelca“, Neffat A. (IV. I.).

VII. Razred g. E. Komela. a) J. Haydn: Sonata e moll, Volarič Bogomila (IV. I.); b) F. Mendelssohn: Faut on Caprice,

(četerospév), Princič M. (I. I.), Volarič Bog. (IV. I.).

VIII. F. Schubert: Sonata D dur, Peternej Metod (II. I.). (Za gosli s spremlj. Razred g. J. Michla.)

Odbor „Gl. Matice“ nas je naprosil, da priobčimo v ponovitve naslednji razpis častne nagrade. — V povišanje hrvatsko-slovenske kulturne vzajemnosti na glasbenem polju razpisuje „Glasbena Matica“ v Ljubljani svoto 100 K (čisti prebitek prekrasnega hrvatskega koncerta v Ljubljani, katerega je priredila hrvatsko pevsko društvo „Kolo“ dne 11. novembra 1905.) kot častno nagrado za novo, dobro, hrvatsko ali slovensko, izvirno, še ne objavljeno skladbo, moški ali mešan zbor koncertne vrednosti brez vsakega instrumentalnega spremljevanja (à capella) v hrvatskem ali slovenskem jeziku. Partiture skladb, karere tekmujejo za razpisano nagrado, naj se pošiljajo „Glasbeni Matici“ v Ljubljani ali upravnemu odboru hrvatskega pevskega društva „Kolo“ v Zagrebu v zaprtem kuvertu z motom, pripisanemu na partituri brez skladateljevega imena najkasneje do 1. septembra 1906. Ime skladateljevo naj bo zapisano le v zaprtem, skladbi priloženem pismu, na čigar kuvertu je isti od skladatelja izbrani moto zapisan. Dosle skladbe bo ocenjevala v ta namen sestavljena jury hrvatskih in slovenskih glasbenih strokovnjakov. Jury sestavita vzajemno društvi „Kolo“ in „Glasbena Matica“ v Ljubljani. „Glasbena Matica“ bo oni zbor (skladbo), kateri jury prisodi nagrado, v tisku izdala. Da se osigura absolutna nepristranost presojevalcev in odstrani vsak možni predsek ali eventualni vpliv vsled znane pisave skladateljeve, se želi, da gospodje skladatelji ne pošiljajo lastnoročno pisanih partitur.

Rojan jih je bilo v Gorici v času od 10. do 16. t. m. 21, umrlo jih je 13 (8 v mestu, 5 v bolnišnicah.)

Koperski učiteljskiški prireditve v Gorici koncert in ples dne 8. julija 1906. v prostorih hotela „Pri zlatem jelenu“ v korist učiteljskemu konviktu. Pri koncertu in plesu igrajo učiteljskiški. Vspored: 1. R. Novaček: „Naš drugi milijon“, koračnica, igra orkester. 2. P. Križkovský: „Utopljenka“, možki zbor. 3. R. Smetana: „Rozmysli si Mařenko“, iz „Prodane neveste“, igra sekstet. 4. P. Križkovský: „Pastyr a poutnici“, možki zbor s tenorjem bariton solo, s spremljevanjem orkestra. 5. J. Haydn: „Largo“, igra kvartet. 6. J. A. Rossini: „Uvertira“ k operi „Tancred“. 7. G. Eisenhuth: „Bura“, možki zbor s bariton solo. 8. J. Pavlis: „Roznajska koračnica“, igra orkester. 9. Ples.

Vstopnina h koncertu in plesu je 60 v, za dijaké 30 vin, za družine do 4 oseb 2 K. Blagajna se otyori ob 8. uri zvečer. Začetek točno ob 9. uri. Ker je čisti dobiček namenjen učiteljskemu konviktu v Ljubljani, se preplačila hvaložno sprejemajo in objavijo v „Soči“. — K obilni udeležbi uljudno vabljo koperski učiteljskiški.

(Dalje v prilogi.)

kakoršna je vaša, je prva izmed vseh drugih zaslug priznanje krivde. Toda to priznanje se tiče mene samega. Jaz sem delal prav pred ljudmi, vi pred Bogom. Samo angelj je mogel naju enega rešiti smrti, in ta angelj je prišel iz neba, ne morda, da bi naredil iz naju prijatelja, kajti to dela usoda nemogoče, ampak da doseže vsaj toliko, da bodeva drug drugega spoštovala.“

Vlažnih oči in globoko sopeč pod Monte Cristo Albertu roko, katero ta prime in stisne z nekakim spoštljivim strahom.

„Gospodje“, pravi, „gospod Monte Cristo se hoče z mojim opravičenjem zadovoljiti. Prehitro sem ravnal proti njemu, naglica je slaba svetovalka, in ravnal sem slabo. Toda moja krivda je popravljena. Upam, da me svet ne bo smatral za bojazljivca, ker sem storil, kar mi je naznačila kot pravo moja vest. Toda če bi se o meni motil, pristavi mladi mož in ponosno dvigne glavo, kakor da hoče izzivati svoje prijatelje in sovražnike, dokazem vsakemu, da je njegovo mnenje napačno.“

„Kaj se je pač zgodilo to noč?“ vpraša Beauchamp Château-Renauda. „Zdi se mi, da igrava tukaj žalostno ulogo.“

„Res, kar dela Albert, je jako bojazljivo ali pa jako lepo,“ odvrne baron.

„Ah,“ pravi Debray Francu, „kaj naj to pomeni? Kako? Monte Cristo je uničil čast grofa Morcerfa, in njegov sin pravi, da je storil prav. Tega ne razumem.“

Kar se tiče Monte Crista, je skoro podlegel tem štirindvajsetletnim spominom. Misli ni niti na Alberta, niti na Beauchampa, niti na Château-Renauda, sploh na nobenega izmed njih, ki so stali okoli njega. Misli je na to junaško ženo, ki ga je prišla prosit za življenje svojega sina, ki ji je ponudil svoje življenje in mu je rekla to s tem, da je odkrila svojemu sinu strašno rodbinsko skrivnost, ki morda za vedno uniči otroško ljubezen v srcu mladega moža.

„Vedno božja previdnost!“ zamrmra. „Danes sem si svest bolj kakor kdaj, da sem poslan od Boga.“

XIV. Mat in sin.

Grof Monte Cristo pozdravi petorico mladih mož s smehljajem, ki je bil žalosten in obenem uljuden, ter stopi z Maksimilijanom in Emanuelom v svoj voz.

Albert, Château-Renaud in Beauchamp ostanejo sami na bojnem polju.

Mladi mož se ozre na svoji priči s pogledom, ki sicer ni bil boječ, ali je bilo vendar videti, kakor da ju hoče vprašati, kakšno je njuno mnenje o tem, kar se je pravkar zgodilo.

„Pri moji duši, moj ljubi prijatelj,“ spregovori Beauchamp prvi, bodisi da je bil nekoliko manj občutljiv ali pa je znal svoje čute nekoliko boljše zakrivati, „dovolite mi, da vam čestitam. To je bil res nepričakovan konec neprijetne zadeve.“

Albert ostane nem in zatopljen v svoje misli. Château-Renaud samo bije s palčico ob svoje škornje.

„Ali se ne vrnemo?“ prekine končno neprijetni molk.

„Kadar hočete,“ odvrne Beauchamp, „samo dajte mi čas, da izrazim gospodu Morcerfu svoje občudovanje. Danes je pokazal tako viteško velikodušnost.“

„O, da,“ pravi Château-Renaud.

„Nekaj velikega je,“ nadaljuje Beauchamp, „imeti nad samim seboj tako silno moč.“

„Gotovo; kar se tiče mene, bi tega ne bil zmožen,“ pravi Château-Renaud kar najoolj mrzlo.

„Gospoda,“ ga prekine Albert, „zdi se mi, da nista razumela, da se je med Monte Cristom in menoj zgodilo nekaj jako važnega.“

„O da, o da,“ pravi hitro Beauchamp, „toda nobeden izmed naših zijač ni ne razumel vašega heroizma, in prej ali slej bode te prisiljeni, dokazati jim, da vaš današnji namen ni bil čuvati življenje. Ali hočete, da vam dam prijateljski nasvet? Potujte v Neapolj, Hag ali Peterburg, kratko v mirnejše dežele, kjer se z ozirom na čast prizanesljivejši kakor naši vročerni

Parizani. Ko bode te tam, ne zanemarjajte svojih študij, ki se tičejo pištol, in mislite pridno na kvarte in terce. Ko bode te za nekaj let precej pozabljeni, se lahko vrnete na Francoska, dovolj izvežbani v akademskih vajah, da si znova osvojite svoj ugled. Ali nimam prav, Château-Renaud?“

„Prav to je tudi moja misel,“ pravi plemič. „Nič ne povzroči toliko resnih dvobojev kakor dvoboj brez rezultata.“

„Hvala, gospoda,“ odvrne Albert s hladnim smehljajem: „vajn nasvet hočem ubogati, ne, ker ga mi dajeta vidva, ampak ker sem že brez tega nameraval Francijo zapustiti. Prav tako se vama zahvaljujem tudi za uslugo, ki sta mi jo izkazala s tem, da sta mi bila za priči. Utisnila se mi je globoko v srce, kajti po besedah, katere sem slisal, se ne spominjam ničesar razun nje.“

Château-Renaud in Beauchamp se spogledata; utis je bil na oba enak, in ton, s katerim je izrazil Morcerf svojo zahvalo, tako odločen, da bi bila v slučaju, da bi se pogovor nadaljeval, prišla lahko v večjo in večjo zadrego.

„Z Bogom, Albert,“ pravi naenkrat Beauchamp in ponudi mlademu možu nalomarno svojo roko, ne da bi se ta prebabil iz svoje letargije.

Res ne sprejme ta ponudene mu roke.

„Z Bogom,“ pravi Château-Renaud, drže v levici palčico, ter z desnico pozdravi

Albertove ustnice s čezavo zamrznarajo: „Z Bogom.“ Njegov pogled je bil jasn: v njem je bilo čitati pritajeno jezo, ponosno preziranje in velikodušno odpustanje.

Ko že stopita prijatelja v voz, ostane še vedno na svojem mestu žalosten in nepremičen, nato se naenkrat visoko vzravna, pokliče svojega konja, se dvigne v sedlo in oddirja proti Parisu. Četr ure pozneje ystopi v palčo ulice du Helder.

Ko stopa s konja, se mu zazdi, da opazi za zastorom grofove spalnice blede obraz svojega očeta. Albert vzdihne, pogleda na drugo stran in odide v svoj mali paviljon.

Naredna slavnost na Križadi v Neblem. — V nedeljo se je vršila na Križadi v Neblem ob naši jezikovni meji napovedana pomembna slavnost ob velikem zanimanju in gorečem navdušenju. Iz Gorice je šel Sokol z zastavo, kolesarsko društvo in več drugih izletnikov, tamburaši iz Podgore, pevsko in bralno društvo iz St. Andreža z zastavo, ter nekaj Podgorcev v narodni noši. Društva so se razvrstila, ko so se zbrala, ter odkorakala proti slavoloku z napisom „Dobrodošli“, kjer se je vršil sprejem. Gospica Teodora Šfiligojeva, hčerka g. biljanskega župana, stoječa v ospredju pred prireditelji tik venca krasnih Brik, je nagovorila brata starosta dr. Trečeta tako-le:

„Sreca nam kipijo, polna navdušenja in ponosa, da nas je doletela čast pozdraviti v naših krajih, na slovenski-italijanski meji, vrle nam Sokole, bodrilce narodne zavesti. Besede mi primanjkujejo, da bi mogla zadostno izraziti čustva, ki nas navdajajo v tem trenutku, radi tega hočem kratko a tem srčneje zaklicati: „Bodi nam pozdravljen, predragi starosta, bodi nam pozdravljena hrabra tvoja četa. Pozdravljajo naj vas briski griti in nizave, pozdravljajo naši gozdi in dobrave, pozdravljajo vas vse, a pozdravljajo najsrčneje vas — briski sini in hčere majke Slave.“ — V znak naše hvaležnosti in najsrčnejših simpatij blagovolite sprejeti ta-le šopek cvetic v spomin.“

Brat starosta se je vzradoščen zahvalil na lepem vsprejemu, rekoč, da so Sokoli in drugi radi prihiteli med vrle Brice, ne učiti jih, ampak občudovati, ker se tako vstrajno držijo na svoji zemlji. Zagrmeli so trikratni živoklici in društva so odkorakala na slavolok, lep, širok prostor. Malo kasneje je došlo še društvo iz Medane s svojo zastavo. Postalo je živahno gibanje; vse je bilo živo okoli velikega poslopja in po vrtih.

Glede slavnosti v celoti in glede vsposredu, (katerega smo svoj čas objavili), moramo povdarjati razveseljujoče dejstvo, da so Brici pri tej slavnosti pokazali, da je iskra narodne zavesti, ki je do sedaj le tlela med ljudstvom, kar naenkrat izbruhnila v velik plamen, katerega je slavnost podnetila in ki med našimi Brici več ne ugasne. Ne samo bolj olikani, ampak tudi priprostejše ljudstvo v Brdih se je zanimalo in razumelo pomen slavnosti; vse občine in vasi zapadnih Brd so takorekoč teknovali v udeležbi in sodelovanju, in med tem ko je lani pri slavnosti na Vrhovljah sodelovalo samo eno brisko društvo („Lipa“ v Biljani), je nastopilo letos v Neblem kar pet briskih zborov, namreč: Biljana, Medana, Kožbana, Višnjevik in Hruševlje. To nam najbolj dokazuje, da je brisko občinstvo razumelo pomen slavnosti, z obilno udeležbo in sodelovanjem je vedelo, da pokaže svojo moč in da se hoče proti izvestnim nakanam krepko v bran postaviti. — Vse je prihitelo k slavnosti za vzvišeno geslo za naš narod in mili naš jezik. Vsa srednja in zapadna Brda so bila častno zastopana, videli smo g. župane s Krasnega, iz Kožbane, Biljane in Medane, kakor tudi g. obč. odbornike in vse odličnejše posestnike omenjenih občin. Opazili smo vse g. briske učitelje in tudi take, ki ne službu-

jejo v Brdih, pa so od daleč prihiteli na slavnost. Navzoči so bili tudi trije deželni poslanci.

Glede vršitve sporeda in nastopa pevskih zborov je treba omeniti, da nekateri zbori niso še nikoli javno nastopili, kakor iz Medane, Hruševlja in Višnjevika, zadnji so pevec vsi novinci, Medanci so večinoma cerkveni pevci, pa goje tudi skrbno narodno petje. S svojo težko pesmijo, s katero so nastopili, so pokazali zadostno svojo izurjenost, posebno zasluži hvalo baritonist Pavel Skočaj. Vsi ti zbori so nastopili prav lepo, dovršili so častno svojo nalogo in želi obilo pohvale.

Govor, ki je bil na vsposredu, je imel brat starosta dr. Trečeta, ker je v to določeni gospod iz Gorice nenadoma obšel. Povdarjal je v izbranih besedah potrebo narodne zavesti in gospodarske osamosvojitve. Poslušalci so verno poslušali, kar vedno kaže, koliko ukaželjivosti in zanimanja za napredek je v našem ljudstvu. Cel spored se ni mogel vršiti, ker je bil prevelik; odpadla je igra, katera naj bi se v kratkem v kakem društvu igrala. Tudi je bilo že prevroče v dvorani. Telovadba Sokolova je vzbujala mnogo zanimanja zlasti med ljudmi, ki nimajo dosti prilike gledati telovadbo.

Slavnost se je izvršila v najlepšem redu, uzorno obnašanje je vladalo ves čas, ker je le v čast vsem, in kar je še toliko več povzdignilo slavnost, kakoršnih želimo doživeti še več v Brdih.

Pevsko in glasbeno društvo priredi dne 29. t. m. vrtni koncert „pri Jeleni“. Vstopnina 60 v. Nastopi moški in ženski zbor ter kvartet s sodelovanjem vojaške godbe. Čisti dobiček je namenjen pevskega fonda moškega in ženskega zbora. Začetek ob 8½ zvečer. Vspored: 1. Fajgelj: „Zvezna“, moški zbor (skladatelj posvetil pev. in gl. društvu); 2. Bartl: „Oj planine“, polni zbor s sopran solo; 3. Ipavec: „Savska“, kvartet; 4. Hajdrih: „Mornarjeva tožba“, moški zbor z bariton solo; 5. Nedved: „Naša zvezda“, polni zbor; 6. Hajdrih: „Pri oknu sva molče slonela“, kvartet; 7. Ipavec: „Domovini“, moški zbor s tenor in bariton solo.

Otvoritev nove železnice bo dne 17. julija t. l. in ne 15. in ne 16., kakor so poročali nekateri listi še potem, ko se je že čulo, da se izvrši otvoritev 17. julija. Kakor smo poročali kmalu potem, ko je pregledal novo progo minister Derschatta, je določen dan otvoritve na 17. julija. To je sedaj gotovo.

Krmina brez Slovencev ni. — V nedeljo se je imela vršiti v Krmini tombola, ali ker je bila slavnost na Križadi, se niso nadejali zadostne udeležbe in morali so tombolo opustiti, ker brez briskega ljudstva je tombola v Krmini nemogoča. — Lepo je pa tudi to, da krminski dobitki niso nikogar motili, marveč vsem je bila pri srcu le slovenska slavnost na Križadi.

Celo zdravila se podražijo. — Kakor se čuje, nameravajo lekarnarji podražiti s 1. julijem t. l. zdravila za 34%. To bi se moralo preprečiti, ker so zdravila že sedaj predraga.

Človeško okostje so našli pastirji. — Pišejo nam iz Podbrda: Človeško okostje so našli pastirji pred nekoliko dnevi pod Kovbo (to je pri Črni prsti) v pečinah. Kakor se razvidi na kosteh, je moral biti ponesrečeni močne postave. Okostje je prinesel s seboj v nizavo plaz. Ko se je naznanilo to orožnikom, so šli preiskavat kraj in so našli bolj visoko v pečeh še več stvari. Eno nogo so našli še v črevlju in v hlačnici. Sodi se, da je to okostje nekega mladeniča iz Nemškega Ruta, katerega so stariši pozvali lani spomladi, naj pride domov. Ta mladenič, ki je bil v delu na Koroškem, je res poslal domov svoj kovčeg in druge reči, ali njega kljub vsemu iskanju in poizvedovanju ni bilo mogoče najti. Sum povečuje zlasti ta okolnost, da je izginil isti lansko leto spomladi ter se stanje okostja s tem ujema. Reče je gotovo hotel iti po bližnji poti skozi pečevje, pa se mu je spodrsnilo, in se je ubil.

Soška podružnica planinskega društva, odsek Gorica, naznanja, da priredi dne 1. julija t. l. izlet na Kru (2246 m.) Odhod iz Gorice s pošto ob 12. opoldne v Tolmin, odtod na Sleme, kjer se prenoči na planini. Rano 2. julija na vrh. Odstop po dogovoru z izletniki ali na Bovec ali na Log v Trenti ali na Kobarid. Povratek 2. julija popoldne ob 1. s pošto, prihod v Gorico ob 8. uri zvečer. Tura se eventuelno nadaljuje k izviru Soče, čez Mojstrano na Bled, Bobinj in Tolmin nazaj. Za slučaj, da se oglasijo do 30. t. m. štirje izletniki, izvrši se izlet do Tolmina in nazaj z vozom. Oprava turistična, provijant s seboj. Hoda za turiste 9 ur.

Slov. bralno in podporno društvo v Gorici naznanja svojim članom, da ustanovi na željo raznih članov svoj pevski zbor. Isti se bo učil večinoma le narodne in lahke skladbe. Kdor želi pristopiti, naj se oglasi v društvenih prostorih. Kdaj pričnejo vaje in v katerih prostorih, se naznani v kratkem.

Pevsko in bralno društvo v St. Andrežu. — V odborovi seji dne 17. t. m. se je sklenila zahvala bivšemu društvenemu predsedniku Jos. Kuzminu in blagajniku Jos. Budalu za njihovo uspešno delovanje v odboru.

Razstava ženskih rokodel priredi c. kr. okr. šolski svet v Sežani povodom okrajne učiteljske konference v Nabrežini.

Razstava se odpre v prostorih obrtno nadaljevalne šole za klesarje v Nabrežini dne 29. junija t. l. ob 10. uri predpoludne in ostane odprta ta dan, 30. junija in 1. julija od 10—12. ure predpoludne in od 3—5. popoldne.

V Devlino je bil konjski semenj v nedeljo jako dobro obiskan; bilo je dosti konj, dosti kupčije.

Tudi veselica s tombolo se je obnesla dobro.

Bralno in pevsko društvo v Podbrdu se pridno pripravlja za veselico, katero misli prirediti meseca avgusta ali septembra. Med drugimi točkami vsposreda bo tudi igra „Raztresenca“.

Iz Podbrda nam pišejo, da sedaj pač končno, smejo upati na otvoritev železnice, ker vozi že vsaki dan preskuševalni vlak.

Želijo, da bi tudi turisti ne prezirali tega kraja, ker od tam bo priročno iti na Črno prst ali na Porezen. Za telesne potrebe je pa tudi dobro preskrbljeno.

V Idriji so zmagali pri občinskih volitvah v vseh 3 razredih napredni volilci. Klerikalci poraženi.

Samomor. — V Trzinu se je obesil 49letni F. Novakič, sobni slikar, brat onega zidarskega mojstra Novakiča, ki se je usmrtil 22. aprila t. l. Novakič je bil baže nekoliko zmešan.

Izginila je krčmarju Iv. Vižintinu v St. Andrežu hranilna knjižica, glaseča se na večjo svoto, ter okoli 230 K denarja. Kdo bi bil tat, se ne ve.

Okoli Vidma v Italiji je bila v ponedeljek popoldne strašanska toča, ki je napravila ogromno škodo. Poškodovana je tudi železnica.

Iz prelokalnega zapora so izpustili onega J. Marega, ki je bil aretiran radi obdolžbe ponesrečenja v trgovini Curielovi.

V zapore v Gorico so pripeljali Štefana Skrta, ker je ukradel Jos. Humarju v Šempasu dve gnjati po 18 kg ter 28 kg špeha; špeh je bil shranil v Solkanu, gujati pa je bil prodal.

Pod voz je prišla v soboto na Tržaški ulici 8 letna Marija Marušič, ko je šla čez ulico. Izvošček ni mogel ustaviti tako hitro voza. Čez nogi sta jej šli dve kolesi. Sedaj se nahaja v tukajšnji ženski bolnišnici, kjer kmalu okreva.

„Slovenska Čitalnica“ v Solkanu priredi veselico s petjem in igro s sodelovanjem „Sokola“ v Solkanu v nedeljo dne 15. julija t. l. Natančen vsposred sledi.

Vipavsko pevsko društvo v Vipavi vabi na veliko veselico, katera se bo vršila na Sv. Peter in Pavel dne 29. t. m. na dvorišču g. Petroviča v Vipavi in koje čisti dobiček je namenjen deloma za Vilharjev spomenik v Postojni.

Zvišanje poštne pristojbine. — Pristojbine se zvišajo tako, da bodo znašale za pisma v lokalnem prometu odslej 10 v; pristojbina za dostavljanje poštne nakaznice in nakaznic z denarjem je znašala doslej 3 v do 10 K, 5 vin. čez 10 K; odslej bo znašala povsod 6 vin. Dostavniške pristojbine z naznanjeno vrednostjo do 1000 K bodo 10 v. Zvišajo se tudi pristojbine za predalčke na poštah. Pri poštah pismonošah na deželi se zvišajo uplačilne pristojbine, denarne zneske do 1000 K pa morajo strankam dostavljati brezplačno.

Novarno ranil lekarnarja. — V Flumičelu je skočil v lekarno Suzzijevo neki 30 letni človek, ki je bolan na pelagri, prašal po zdravniku dr. Lukasu ter udaril z nožem po glavi 76 letnega lekarnarja Suzzija; ranil ga je tudi po rokah. Prišel je k sreči neki človek, ki je odgnal blaznika. Suzzija so takoj odpeljali v Ogleg k zdravniku. Bolnik živi v mislih, da je zdravnik dr. Lukas preslabo zdravil njegovega očeta, ki je umrl, ter da zdravila iz Suzzijeve lekarne niso nič pomagala. Radi tega je izvršil napad; če bi bil dobil zdravnika, bi bil skočil nanj. Bolnik se piše D. Messot iz Štorenca.

Izpred sedanja. — Rudi javnega nasilstva je bil obsojen 24-letni J. Pabarič iz Flumičela na 1 mesec dnij v ječo.

Prišedši tja, se še poslednjič ozre na vsa ta bogastva, ki so mu delala življenje izza njegovega detinstva tako sladko in prijetno; še enkrat se ozre na slike, katerih podoba so se zdele, da se mu smehljajo, in katerih pokrajine so se takorekoč zanj oživljale.

Nato vzame portret svoje matere iz okvira, ga zvije in pusti bogato pozlačeni okvir prazen na steni.

Potem dne v red svoje krasno turško orožje, svoje lepe angleške puške, svoje japonske porcelane, dragocene vaze in keline in umetniške bronze. Ko konča to, pregleda vse svoje predale, vzame iz vseh ključce, zloži vse v predal pisalne mize, katerega pusti odprtega; zdaj pride na vrsto ves denar, ki ga je imel v žepu, tisoč bijouterij in malenkostij, stoječih po omarah in policah. Nato se uredi knjige in papirje, sestavi o vsem skrben inventar in ga položi na mizo.

Pri pričetku tega dela je stopil v sobo sluga, dasi je Albert ukazal, naj ga puste samega.

„Kaj hočete?“ ga vpraša Morcerf z bolj žalostnim kakor jeznim izrazom.

„Oprostite, gospod,“ pravi komornik; „sicer ste mi prepovedali, motiti vas, to je res, toda gospod grof Morcerf me je dal poklicati.“

„Torej?“ vpraša Albert.

„Jaz nisem hotel iti h gospodu grofu, ne da bi vedel, kaj mi naroča moj gospod.“

„Zakaj?“

„Ker gospod grof brezdvomno ve, da sem gospoda spremljal.“

„To je mogoče,“ pravi Albert.

„In gotovo me je dal poklicati zato, da bi me vprašal, kako se je stvar izvršila. Kaj naj mu odgovorim?“

„Povojte mu resnico.“

„Torej naj mu rečem, da se dvoje ni vršilo?“

„Recite, da sem se pri gospodu grofu Monte Cristu pravičil. Pojdite!“

Komornik se prikloni in odide.

Albert takoj nadaljuje zapričeto delo.

Ko konča, začuje na dvorišču topot konjskih kopit in drdranje kočije. Stopivši k oknu, vidi, da je njegov oče stopil v kočijo in se odpeljal.

Komaj se zapro za grofom vrata, gre Albert v sobo svoje matere. Ker ne najde nikogar, ki bi ga jej javil, gre do njene spalnice, kjer obstane na pragu; srce mu je trepetalo vsled tega, kar je videl in pretrpel.

Kakor da je obe telesi oživljala ista duša, je bila Mercedes pri istem delu, katero je Albert pravkar končal. Vse je bilo že v redu: čipke, nakit, perilo, denar, vse je ležalo lepo urejeno v različnih predalih.

Vide te priprave, Albert takoj razume, kaj pomenijo, ter zakliče: „O moja mati!“ in pade Mercedi okoli vratu.

Slikar, ki bi mogel naslikati izraz teh dveh oseb, bi bil brezdvomno izgotovil znamenito delo.

Dasi je sklenil Albert sam to brez vsakega strahu, ga je vendar prestrašil ta sklep pri njegovi materi.

„Kaj vendar delate?“ vpraša.

„Kaj delam?“ odvrne ona.

„O mati moja!“ vsklikne Albert, ki vsled ganjenosti skoro ne more govoriti. „Z vami stvar ni ista kakor z menoj; vi pač niste mogli skleniti tega, kar nameravam storiti jaz; jaz vas namreč prihajam obveščati, da porečem tej hiši in... vam z Bogom.“

„Tudi jaz, Albert,“ odvrne Mercedes, „tudi jaz odidem. Priznam ti, da sem se zanašala na to, da me bo moj sin spremljal; ali sem se zmotila?“

„Mati,“ pravi Albert trdno, „nemogoče mi je dovoliti, da bi vi delili z menoj usodo, kateri grem naproti; živel bom v revščini in neznanosti, da, svoj kruh si bom moral izposojati od prijateljev, dokler sam časa ne zaslužim. Od tod, moja dobra mati, grem k Francu, da ga poprosim za malo vsoto denarja, katero potrebujem.“

„Ti ubogo dete!“ vsklikne Mercedes. „Ti boš živel v revščini in trpel lakoto? O, ne govori tega, sicer porušiš vse moje sklepe.“

„Toda svojih sklepov ne porušim, mati moja,“ odvrne Albert. „Mlad sem, močan in srčen, in izza včeraj vem, kaj zmore volja. Ah, mati, so ljudje, ki so trpeli še večje bolečine, in ne samo, da niso umrli, ampak na razvalinah vseh lepih upov, katere jim je dalo nebo, so si ustanovili novo eksistenco. Izvedel sem to, videl te ljudi, in vem, da so se iz najglobljejšega prepada, v katerega so jih pahnili njihovi sovražniki, dvignili z žarečo silo in močjo, da so triumfirali nad svojim sovražnikom in ga strli. Ne, mati, ne, izza današnjega dne sem s preteklostjo obračunal, nič mi ne ostane od nje, celo ime ne, kajti ali ni res, ljuba mati, tudi vi čutite, da se vaš sin ne more imenovati po možu, ki mora pred drugim možem zaradeti?“

„Albert, sin moj,“ pravi Mercedes, „če bi bilo moje srce močnejše, bi ti dala isti svet, toda moj ugasli glas je molčal, ko je tvoja vest še govorila. Stori, kakor ti pravi vest, moj sin. Imel si prijatelje, pretrgaj začasno zvezo z njimi, toda kot mati te rotim, ne obupaj! V tvojih letih je življenje še lepo, star si komaj dvaindvajset let; tvoje čisto srce zasluži tudi čisto ime, sprejmi torej ime mojega očeta: imenoval se je Herrera. Poznam te, moj Albert; kamorkoli se obrneš, povsodi kmalu proslaviš svoje ime. Pozneje se vrneš med svet, večji vsled svojih prestanib bolečin; in če bi se to kljub mojemu pričakovanju ne zgodilo tako, mi pusti vsaj to upanje, meni, ki nimam ničesar več razum te misli, meni, ki nimam nobene bodočnosti in ki se mi odpre grob na pragu te hiše.“

„Da, mati moja, tudi jaz gojim isto upanje kakor vi,“ pravi mladi mož. „Jezna božja nado ne bo več preganjala, kajti vi ste tako čisti, jaz tako nedolžen. Toda ker sva sklenila, morava tudi na delo. Gospod Morcerf je pred pol ure zapustil hišo; vidite, prilek je ugodna, da se izogneva hrupu in pojasniliom.“

Knjižnica „Narodne Prosvete“ bo odprta od 1. julija do 15. sept. t. l. le ob sobotah od 6.—7. zvečer.

V Solju! — Dne 28. avgusta t. l. se odprta v Solju, v glavnem mestu kneževine Bolgarske, II. jugoslovanska umetniška razstava, dva dni prej dne 26. avgusta se pa sestanejo tamkaj jugoslovanski književniki in časnikarji, da se združijo v organizovano celoto, kateri bo pripadla naloga, da čim najuspešneje deluje na to, da se vsi Jugoslovani združijo v eno kulturno enoto. Avgusta meseca bodo torej hiteli v Solju iz vseh jugoslovanskih dežel književniki, umetniki, časnikarji in vsi tisti, ki jim srce gorko bije za jugoslovansko vzajemnost, da dokumentujejo vnovič pred vsem svetom kulturno edinstvo vseh Jugoslovancev in pokažejo, da biva od Triglava do Balkana eden narod, ki se zaveda, da si je politično razkosan, svoje skupnosti. Tudi Slovenci smo povabljeni in naša narodna čast zahteva, da se odzovemo temu vabilu in se udeležimo manifestacije v Solju v čim največjem številu. Odbor „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“, v Ljubljani je prevzel nalogo, da poskrbi, da se čim največ Slovencev udeleži kongresa jugoslovanskih književnikov in publicistov ter otvoritve II. jugoslovanske razstave v Solju. Odbor torej vabi vse rodoljubne Slovence, naj pohite v čim največjem številu avgusta meseca v Solju, da pokažejo z mnogobrojno svojo udeležbo, kako jaka in krepka je že v njih jugoslovanska ideja in da vedo po zaslugi ceniti one težnje, ki stremijo za tem, da se ustvari popolno kulturno edinstvo vseh južnih Slovanov. Prosimo torej vse one slovanske književnike, časnikarje in druge rodoljube, ki se nameravajo udeležiti izleta v Solju, da se prijavijo najkasneje do 1. julija t. l. tajniku „Društva slov. književnikov in časnikarjev“ Rastu Pustoslemšku v Ljubljani. Odbor bo namreč vsem udeležencem preskrbel brezplačne vozne listke po srbskih in bolgarskih železnicah; obenem se bo tudi potrudil, da bi nam tudi ravnateljstvo ogrskih železnic dovolilo brezplačno vožnjo po ogrsko-hrvatskih železniških progah. V tem slučaju bi se peljali iz Zagreba preko Budimpešte v Beograd in Solju. Po končanem kongresu in po otvoritvi razstave v Solju se namerava prirediti izlet v Carigrad. Da se more vse to pravočasno urediti, je treba, da se vsakdo, ki se namerava udeležiti potovanja, zglaš najkasneje do 1. julija t. l.

Deželni šolski svet za Gorisko-Gradiščansko. — Za dobo nastopne šestletne službene dobe so imenovani od cesarja za člane deželnega šolskega sveta: Alojzij dr. Faidutti, prost, Hilarij dr. Zorn, profesor veronauka na realki, in Štefan Kriznič, ravnatelj ženskega učiteljskega.

Bralne in pevsko društvo „Jezero“ v Doberdobu vabi na prvo veselico, katero priredi v nedeljo dne 1. julija 1906. v prostorih gospe Marije Jelen. Vspored: 1. Mladi vojaki, udarja tamburaški zbor. — 2. Pozdrav predsednika. — 3. Slovenska zemljica, poje možki zbor. — 4. Deklamacija: „Naš čolnč otmimo“. — 5. Venček narodnih pesnj, udarja tamburaški zbor. — 6. Cigani, poje možki zbor. — 7.

Veseloigra v enem dejanju: „Raztresenca“. Po veselici javni ples. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina k veselici 40 vin. Prvi sedeži 60 vin., drugi sedeži 40 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Umrli je v Šklednju pri Trstu gosp. Josip Sanci, ki je bil po dovršenih pravniskih študijah v pravosodni službi, dokler ga ni pograbila dolgotrajna bolezen, kateri je sedaj podlegel.

Telefon v Sežani. — C. kr. trgovinsko ministerstvo je dovolilo napravo javne telefonske govorilnice v Sežani v zvezi z državno telefonsko centralo v Trstu.

V Soči je padel iz „barke“ med št. Mavrom in Solkanom neki gospod, ki se je prepeljal čez vodo v večji družbi. Nagnil se je čez ter se prevrnil v vodo. K sreči so ga drugi hitro potegnili iz vode.

Nova žandarmerijska postaja se je ustanovila v Gradežu.

Težko ranjen. — 19-letni natak Anton Prinčič je pomagal v nedeljo v neki gostilni v Solkanu. Drugi dan je prišel v tukajšnjo bolnišnico z rano pod desno ušesom, rekoč, da ko se je vračal v mesto, ga je nekdo nenadoma napadel ter ranil. Baje se je v gostilni poprej z nekim človekom nekaj sporekel.

S trga. — 25. t. m. se je prodalo svilodov kg 15.551; srednja cena 3.04 K. — Krompirja se je prodalo 26. t. m. 2000 kvint.

Odprti lekarni. — V petek popoldne na praznik bosta odprti v Gorici lekarni Cristofletti-Kürner.

Lekarnarja A. Thierryja balzam in cantifolijno mazilo. — Ne samo v jeseni in pozimi doma

ampak posebno še v vročem poletnem času in na potovanjih in izletih služi v vseh slučajih izvrstno to obče znano in zanesljivo sredstvo. To sredstvo pomaga v sili pri pogostoma nastopajočih napadih slabosti in vročice, nezvesti, zlasti v času sadja in kumar pogostoma se pojavljajoči koliki, diareji, krču, pri motenju prebave, prehlajenju, infekciji (okuženju) radi slabe pitne vode itd. Mazilo je nenadomestljivo pri vsakem ranenju, otisku, bulah, žuljih, ranah vsake vrste, prisadiah itd. Obe sredstvi naj ima vsakdo pri sebi vedno v zadostni množini; pomagajo vsaj v skrajni sili, predno je mogoče priti do zdravnika. Ako bi ta sredstva komu ne bila znana, se dobi na želje knjižico z več tisoč originalnimi zahvalami. Naj se ne da nikdo varati z drugimi ničvrednimi ponarejanji ter se naslovi pri vseh dopisih in naročbah: lekarna **A. Thierry v Pregradi pri Rogateu-Slatini.**

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim
in Bayal z enoletnim jamstvom
pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo šte. 3.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — Obrtno reformo zopet zavlačujejo; pred njo je postavljen prorač. provizorij. Spindič je interpeliral glede slov. napisov, slov. vozni listov in razglasov na novem kolodvoru v Trstu. Pri razpravi o proračunskem provizoriju je povedal Skene, da se je v zadnjih 6 letih pomnožil drž. dolg skoro za celo milijardo. Prašal je tudi glede zopetnega prekočenja stroškov pri alpski železnici. Razprava se nadaljuje.

Avstrijske delegacije. — Vojni minister Pietreich je odgovoril na interpelacijo del. Biankinija glede zgradbe direktne železniške zveze z Dalmacijo ter izjavil, da je bilo v skupni ministerski avdijenci dne 25. novembra 1905. sklenjeno, da storita obe resortni ministerstvi potrebne korake glede trasiranja novih prog in tozadevnih zvez. Ta pogajanja so se že pričela. Projektirana je proga Ogulin—Otočac—Gorjup—Graca. Glede vprašanja po vzrokih dragecenih načrtov za vojaško utrjenje Dalmacije, je izjavil minister, da so ti načrti izbrani po splošno veljavnih načelih utrjevanja držav, pri čemer ni merodajen slučaj vojne proti eni ali drugi državi, ampak obramba vsesкупne dežele. Med mesti, ki pridejo pri tem v poštev, je ravno Kotor, katerega utrdbi treba providiti z modernimi topovi. Del. Klofač je rekel, da treba demokratizirati armado ter se je izrazil proti ponemčevalni smeri. — Del. Baernreither je govoril o odnošajih do Ogrske ter menil, da konsolidiranje notranjih razmer dovede do sporazuma med obema narodoma. — Del. Steiner je izjavil, da ne bo iz ozira na popustljivost nasproti stremljenjem Ogrske glasoval za vojni proračun.

Poročevalec grof Merveldt je pričel razpravo o vojnem rednem proračunu. Loser, prvi govornik proti, je rekel: Ni li to ironija, da dovoljujemo na stotine milijonov kron za skupne svrhe, sedaj, ko je kraljeva ogrska vlada kršila in prelomila skupnost. Govornik je izjavil: Mi Predareci smo še danes pripravljani prinesiti največje žrtve za cesarsko enotno državo, ne moremo pa prispevati niti stotinke za armado, ki se dan na dan bolj spreminja v smislu stremljenj in zahtev Kosa, Polonija in Lengyela.

V odseku za voilino reformo razpravljajo sedaj o mandatih za Galicijo. Nemci zahtevajo za Galicijo nov nemški mandat. Herold je govoril za posebno upravo Galicije.

O izrednem vojnem proračunu je bila posebna dolga debata v prorač. odseku avstrijske delegacije. Poročevalec Kozłowski je vprašal vojnega ministra, kdaj se bo moral porabiti 400 milijonski kredit in ali bo onih 67 milijonov izdatkov, ki so postali potrebni vsled izkušenj po rusko-japonski vojni, našlo pokritje v 400 milijonskem kreditu. Vojni minister Pietreich je pojasnil najprej, kako so se porabili dose-danji krediti. Na tožbe o velikih vojaških bremenih je pojasnil, da je že od l. 1869. ostalo število zahtevanih rekrutov pri 2.8% v razmerju s prebivalstvom, dočim je razmerje na

Nemškem 4.8, na Francoskem 5.4 in po uvedbi dveletne vojaške službe celo 8%. Tudi denarni stroški za armado so v Avstriji mnogo manjši, kot v drugih državah. Dočim pri nas od vseh stroškov odpade za vojno le šestina, zahteva Nemčija polovico, Rusija in Italija četrtno in Francija tretjino. Nadalje je povedal, da se bo 400 milijonski kredit porabil v dveh letih, vendar bo potrebno v prihodnjih letih še razen teh 400 milijonov mnogo izrednih izdatkov, kakor za strojne puške, za nove poletne uni-forme itd.

Korošci v Ljubljani. — Sokol v Ljubljani je priredil kresno veselico v prid koroškimi Slovencem, katerih je prišlo okoli 150. Veselice na dirkališču se je udeležilo okoli 6000 oseb. Korošci so bili slovesno sprejeti. S kolodvorja so šli pred Prešernov spomenik, kjer so zapeli dve pesmi. Občinstvo jim je prirejalo burne ovacije. Veselica je uspela-sijajno.

Frankfurtske cesarju v pozdrav. — V Blandencu sta prigovarjala okrajni glavar in župan nemško-nacionalnim hišnim posestnikom, naj ne izobešajo frankfurtskih zastav, češ, da take barve vladarja žalijo. Nemci so se takoj obrnili na ministra Pradeja, ki je odgovoril: Ako izobesite poleg črno-rumene tudi črno-rdečo-rumeno zastavo, nikakor ne kratite spoštovanja vladarju, ker zvestoba napram cesarju in državi je neločljiva spojena z zvestobo napram našemu narodu. Ministrova izjava je izšla v posebnih izdajah in Nemci so z njo hrupno demonstrirali za svojega ministra.

Misteriozan dogodek. — Na svojem potovanju po Češkem te dni je prišel naš cesar tudi v Kutnogoro. Predno je prišel tje, je prišel k ženi mežnarja elegantno napravljen gospod ter jo prosil, če sme ogledati cerkev. Žena ga je peljala v cerkev ter ga tam pustila samega. Ko je prišla čez čas pogledat, ni bilo ne onega neznanega človeka pa tudi ne ključa. Ko so oblasti to izvedele, so dale takoj zastražiti cerkev ter so se uvedle največje varnostne odredbe.

Prezranci junaki iz leta 1866. — V nedeljo so praznovali v Ljubljani stari vojaki 40-letnico po bitki pri Kustoci. Ti junaki pa so bili tako prezirani, da jim vojaška oblast ni dovolila niti godbe, ki bi jih spemila v cerkev in razveseljevala pri koncertu. Lepo plačilo — katero pa menda vsaj sedanjí rod spame tuje, da sprevidi, kako nevhvalno delo je v Avstriji uganjati patriotizem! Kaj imamo mi od vojaških slavnostij? Nič. Manj bojnega duha pa več samozvesti in čistega slovenskega čuta — to nam utegne kaj hasniti!

Kongres slovanskih časnikarjev se bo vršil letos v Ogrskem Hradišču na Moravskem 8. in 9. septembra. Izvoljena sta dva pripravljata odbora, praški, ki sestavi program kongresa, in moravski, ki prevzame lokalne priprave. V praškem odboru so urednik K. Jonáš pred-sednik, Jos. Miškovsky, Fr. Kvorska, dr. Baka in Jos. Kaliner.

„Istarsko planinsko društvo“ se ustanovi v Pazinu, in sicer kot podružnica Slovenskega planinskega društva.

„Počakam te, moj sin,“ pravi Mercedes.

Albert takoj odhiti na boulevard in naroči izvoščeka. Spominjal se je čedne hiše z opremljenimi stanovanji v ulici Svetih Očetov, kjer bi njega a mati lahko dobila skromno, toda lično stanovanje. Vrne se torej z vozom h grofici.

V hipu, ko voz obstane pred vrati in Albert izstopi, se mu približa mož in mu izroči pismo.

Albert spozna Monte Cristovega intendanta.

„Od grofa, pravi Bertuccio.

Albert vzame pismo, odpre in čita.

Ko je prečita, išče z očmi Bertuccia, toda ta je izginil, ko je mladi mož čital.

S solzami v očeh in s prsi, dvigajočimi se mu vsled ganjenosti, pohiti Albert k Mercedi in ji pokaže pismo, ne da bi mogel spregovoriti besedico.

Mercedes čita:

„Albert!

„Dokazuj vam, da sem uganil vaš bodoči življenjski načrt, bi vam rad obenem dokazal, da znam ceniti vašo nežnost. Prosti ste, zapustite hišo gospoda Morcerfa; vaša mati vas bo spremljala, prav tako prosta. Toda pomnite pač, da ste ji dolžni več, nego ji vi kot ubog, plemenit mož morete kdaj povrniti. Obdržite boj in bolečine za se ter jo obvarujte trpljenja, ki mora slediti vašim korakom. Za to plemenito srce je prevelik celo odsev nesreče, ki jo je zadela, in božja previdnost noče, da bi nedolžni trpeli za krivce.

„Vem, da oba zapustita hišo v ulici du Helder, ne da bi kaj vzela s seboj. Ne poskušajte izvedeti, kako sem prišel na to. Vem, to je vse.

„Poslušajte, Albert!

„Štirindvajset let je, odkar sem se vrnil v svojo domovino srečen in ponosen. Imel sem nevesto, Albert, svetnico, mlado deklico, katero sem oboževal. In prinesel sem svoji nevesti stoipetdeset louisov, katero sem si pridobil z neprestanim napornim delom. Ta denar je bil določen za njo, in ker sem

poznal nezvestobo morja, sem zakopal najin zaklad v majhen vrt ob hiši v Meilhanskem drevoredu v Marseillu, kjer je prebival moj oče.

„Vaša mati, Albert, dobro pozna to malo ljubo hišo.

„Pred nedolгим časom, ko sem potoval v Paris, sem bil v Marseillu. Z boleznimi spomini sem si šel pogledat to hišo, in zvečer sem z lopato v roki preiskal kot, v katerem sem skril najin zaklad. Železna skrinjica je bila še na istem mestu, nihče se je ni dotaknil. Lahko jo je najti: lepo figovo drevo, katero je zasadil moj oče na dan mojega rojstva, senči to mesto.

„Torej, Albert, ta denar, ki naj bi bil nekoč zagotovil življenje in mir žene, katero sem oboževal, je danes po čudnem in žalostnem naključju dosegel svoj prvotni namen. O, jasna vam je pač moja misel, da jaz, ki bi tej dragi ženi lahko ponudil milijone, podajam le kos črnega kruha, ki počiva, pozabljen pod mojo ubogo streho izza onega dne, ko sem bil ločen od te tako zelo ljubljene žene.

„Vi ste plemenit mož, Albert, a ponos in občutljivost vas morda delata slepega; če odklonite mojo ponudbo, če poprosite drugega za to, kar vam imam jaz pravico ponuditi, prečem, da je od vas malo plemenito, da ne pustite skrbeti za življenje vaše matere moža, katerega oče je umrl po roki vašega očeta vsled lakote in obupa.“

Z bledim obličjem in nepremično je pričakoval Albert odloka svoje matere.

Mercedes se ozre proti nebu z nepopisnim izrazom v svojih očeh.

„Sprejemam,“ pravi, „kajti pravico mi ima plačati vsoto, ki mi odpre vrata v samostan.“

In v takih pismo nad svoje srce, se oprime roke svojega sina in trdnejših korakov, kakor je morda pričakovala sama, odide proti stopnicam.

XV.

Samomor.

Tudi Monte Cristo se je vrnil s svojima spremljevalcema v mesto.

Ta pot je bila vesela. Emanuel ni prikrival svojega veselja nad tem, da je mir zmagal nad bojem, in glasno priznaval svoje človekoljubne nazore. Morrel, ki se je zleknil v kotu voza, je pustil svojega svaka, da je dajal veselju duška z besedami; njegovo veselje je bilo tudi iskreno, a žarelo je samo v njegovih pogledih.

Pri vratih du Trône so zagledali Bertuccia: pričakovanih je, stoji nepremično kakor straža na odkazanem mestu.

Monte Cristo je pomolil glavo skozi vrata kočije, spregovoril z njim potihlo nekaj besed, intendanc je izginil.

„Gospod grof,“ pravi Emanuel, „dođo na Place-Royal, prosim vas, dovolite mi, da pred svojim domom izstopim, da moja žena ne bo več trepetala niti za vas, niti za me.“

„Povabil bi gospoda grofa, da bi stopil z nama,“ pravi Morrel; „toda gospod grof ima brezdvomno tudi pomiriti trepetajoča srca. Tu smo na mestu, Emanuel; pozdraviva svojega prijatelja in pustiva ga nadaljevati njegovo pot.“

„Trenotek,“ pravi Monte Cristo; „ne oropajte me obeh mojih spremljevalcev naenkrat. Stopite k svoji ljubezniivi soprog, kateri izročite moje poklone, in vi, Morrel, me spremita na Elizejska Polja.“

„Zelo rad,“ pravi Morrel, „in zlasti še, ker imam v onem delu mesta opraviti, grof.“

„Ali naj te počakava z zajutrekom?“ vpraša Emanuel.

„Ne,“ pravi mladi mož.

Vrata se zapro, in voz nadaljuje svojo pot.

„Glejte, jaz sem vam prišel srečo,“ pravi Morrel, „sta sama z grofom. Ali še niste mislili na to?“

(Dalje pride.)

Velika povelja je bila te dni v Slavoniji. Voda je napravila mnogo škode po poljih, porušila mostove ter razdajala hiše in ceste.

Zastupljeni vojak. — V Melbourne na Francoskem se je zastupila z mesom iz konzerv cela stotinja. V smrtni nevarnosti je bilo takoj 16 vojakov.

Španski kralj vedno v nevarnosti? — Sedaj poročajo, da ko se je peljal španski kralj v avtomobilu v Lagravi, se je hotel približati paru neki človek, katerega so pa aretirali. Pravi, da se piše Jose Marie. Baje je slabomnen. Pri sebi je imel 500 peset denarja. — Iz Angleske je potovalo baje mnogo anarhistov v razne dežele.

Splošna volilna pravica na Švedskem. — Švedski kralj je ukazal sestaviti komisijo iz prve in druge zbornice, da izdela načrt o volilni reformi po načelih splošne in jednake volilne pravice v prvi zbornici ter za drugo zbornico po proporcionalnem sistemu.

Slav. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju priredi dne 28. t. m. v restavraciji Schwarz Matalony VIII. Landesgerichtsstrasse, svoj petdesetletni večer. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovenski prijatelji društva dobrodošli!

Veliko naročilo železniških vagonov. — Avstrijsko železniško ministerstvo je v sporazumu s finančnim ministerstvom naročilo 2000 železniških vagonov za porabo na državnih železnih. Troškov je K 10.000.000.

Bogati anarhisti. — Madridski časopisi javljajo, da so naložili anarhisti v španski banki milijona pesjet, katere so dobili od različnih političnih strank.

Ogenj na parobrodu. — V zaderski luki je nastal ogenj na parobrodu „Airona“. Morarjem s parobroda „Dalmata“ in gasilcem se je posrečilo pogasiti ogenj, ali zgorelo je na parobrodu mnogo trgovskih rešij, parobrod drugace ni močno poškodovan.

Bosensko-hercegovinska omladinska deputacija prišel. — Dne 18. t. m. je sprejel v avdienci minister Fran Košut bosansko-hercegovinsko omladinsko deputacijo. Pozdravil ga je v madžarskem jeziku dr. Aleksa Ivić ter mu naznačil zahteve naroda v Bosni in Hercegovini. Rekel je, da dandanašnji ne gleda le madžarski, ampak tudi srbohrvatski narod v Kolutu svojega pravega prijatelja. Košut je rekel, da Bosna in Hercegovina ne pripadata ne Avstriji ne Ogrski, da torej Madžari ne morejo storiti dosti za njeno bodočnost. Uverjuje omladinu o svoji simpatiji in strankini doopravičenih želja naroda v Bosni ter da bo vedno rad pomagal, da se njihove želje izpolnijo.

Velik javni shod v Trstu za volilne reforme, kam je sklicalo soc. demokratična stranka vseh, je bil jako dobro obiskan. Vršil se je veliki dvorani „Narodnega doma“. Sprejeli resolucijo, v kateri obsojajo spletkarski odpor proti reformi in zavlačevanje, zahtevajo izpolnitev volilne reforme tako, da za prihodnje volitve bo uveljavljen že novi volilni red. Govorili so Kristan, dr. Rybat in Škrlj. Dr. Rybat se je pridružil resoluciji v imenu političnega društva „Edinost“.

Cesar za mir med Čehi in Nemci. — Na svojem potovanju v Liberec je cesar ponovno namical na potrebo sporazuma med Čehi in Nemci. Izrekli tudi iz njegovega ročnega pisma, ki ga je dal razglasiti sedaj češki namestnik Coudenhove. Tam se čita med drugim: „Čim močnejše narodnosti v kraljevstvu stremita po napredku, tem neizogibnejše postaja narodno sporazumljenje, ki bi k vsem narodnim zakladom kraljevstvu dodalo še najdragocenejšega, ki je mir. Poravnanje narodnih sporov ne da bi zajamčilo nov razvoj v kraljevstvu, karveč bi pomnožilo tudi energije vse države, k čemu sedaj, ko se javno življenje ojači vsled vseh elementov na podlagi nove politične pravice. To sporazumljenje bi dalo trdno podlago velikim gospodarskim interesom ter dopuščalo narodom, da z večim zaupanjem gledajo v bodočnost!“

Kopriva kot hrana in zdravilo. — Francoski zdravniki pripisujejo koprivi v najnovejšem času posebno veljavo kot hrana in zdravilo. Priporočajo ljudem, naj jo jedo kot salato, ker je kopriva. Zlasti koristni tistim, ki ozdravljajo kakršnekoli bolezni. Iz suhih kopriv se

lahko kuha zelo dober čaj, ki koristi zdravju posameznika in ga krepi.

Na Bledu. — Kakor izkazuje letoviški list za Bled, je prišlo tje v času od 1. maja do 16. junija 247 gostov.

Gospodarstvo.

Sadno razstavo priredi tekom letošnjega leta „Goriško kmetijsko društvo“.

Nov krompir. — L. 1896. je dobil profesor Heckel iz Urugvaya kakor lešniki debele sadike krompirja, ki raste divji ob reki Mercedes. Krompir je docela neužit in l. 1901. je prišel Heckel na misel, da bi se morda rastlina docela premenila, če bi jo posadili v naši zemlji. To je resnično storil in dosegel nepričakovano velike uspehe. Novi krompir je plodovitejši, ima boljši okus in to prednost, da prezimuje in ni torej treba vsako leto posebej saditi. Tudi nima nanj nobenega vpliva bolezen, ki uničuje pogostokrat dosedaj znani in sejani krompir. Vspeva dosti boljše na močvirnatih krajih in konji, osli in koze jedo zelo radi njegovo listje in stebila.

Književnost.

Coeur-Dame (Srčna dema). — Veseloigra v enem dejanju. Izšla kot 21. zvezek „Talijsa“.

V boj za slovensko šolo! — V spodbujajo keroškim Slovincem spisal župnik Matej Razun. Izšlo v tiskarni sv. Mohorja v Celovcu.

Bodoča narodna in gospodinjstva šola v St. Jakobu v Rožu na Koroškem. — Spisal župnik M. Razun. Tudi ta brošurica je izšla v tiskarni sv. Mohorja v Celovcu.

Tvrdka Jakob Klemenc v Trstu

naznanja slav. občinstvu, da je njen potovalec gosp. Ivan Zadnik izstopil iz njegove firme. Istočasno išče drugega potnika zmožnega slovenskega in nekoliko nemškega in italijanskega jezika.

Loterijske številke.

23. junija 1906.

Trat	31	77	14	17	19
Lino	81	27	37	74	63

ROŽIČ MIHAEL

gostilničar

v Oslavju štev. 141

priporoča

izvrstna domača bela in črna vina.

Burgunder	40	kr.	liter
Belo brisko	36	"	"
Modra frankinja	40	"	"
Izabela	28	"	"
Rizling v buteljkah	60	"	3/4 l
Moškat	70	"	"

Dobra hulinja postreže z gorkimi in mrzlimi jedili.

Postrežba točna, cene zmerne.

Solčniki

v največji izbiri po vsaki ceni so ravnokar dospeli.

J. ZORNIK — GORICA

Gosposka ulica 10.

Največja izbira modercev

vedno zadnje novosti idealnih krojev, samo pri

J. ZORNIK — GORICA

Gosposka ulica 10.

Krasni okrasni za spomladne in letne obleke so vže začeli dohajati.

J. ZORNIK — GORICA

Gosposka ulica 10.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice štev. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 28. nov. 1902 se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo začrtnikom na vknjižbo po 5 1/2 %, na varščino ali zavarje in na menjice po 6 %.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1905.: Zadrugnikov 1790 z 5917 deleži v znesku 108.852 kron. — Hranilne vloge: 1.593.128.33. — Posojila: 1.599.647.39. — Reservni zaklad: 79.082.62. — Vrednost hiš: 112.328.—

Eksport

Mizarska zadruga

Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbna dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Podružnica v Spiljetu. Zastopstvo v Orjentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga —

oljkinega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron —80, —88, —96, 112, 120, 136, 144, 160, 180, 2—.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Gospodična

išče službe kot kontoristinja.

Zmožna je slovenščine in nemščine popolnoma. — Več se izve v našem upravnistvu.

Novo plesišče

priporoča društvom po deželi in fantovskim družbam za prireditev veselice in plesov

Fran Pavšič,

mizarski mojster na Šempeterski cesti.

Priporoča tudi odre za veselice, kole za obešanje zastav in tudi vse priprave za razsvetljavo ACETILEN, sploh vse potrebščine za take prilike.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriško pluce, potice itd.

C. kr. privil.

krojaški kroji.

Krojačnica prve vrste za vsaki stan.

Trgovina z gotovimi oblekami in manufakturnim blagom iz inozemskih in avstrijskih tovarov, perilo vsake vrste.

Blago na meter po zmernih cenah.

Edina zaloga aprave k uniformam za častnike, uradnike, sokole, finančne stražnike, orožnike in občinske redarje; za častito duhovščino: ovratnike, mašne kape, cingulum itd.

Dobiva se vse kar spada k paradnim oblekam, tudi orožje samo v trgovini

M. POVERAJ

v Gorici na Travniku.

Važno pojasnilo.

Pogosto se je že govorilo na tem mestu o mnogih izbornih lastnostih, po katerih se znaa R. Kufekejeva moka za otroke po soglasni sodbi zdravnikov vsega sveta. Zlasti koristni tistim, ki ozdravljajo kakršnekoli bolezni. Iz suhih kopriv se

tudi služijo prehrani otrok. Obenem je pa večkrat med občinstvom razširjeno docela napačno mnenje, da je Kufekejeva moka za otroke primerna samo za bolne otroke. Zatorej naj bo s tem pojasnjeno, da je Kufekejeva moka za otroke tudi za popolnoma zdrave dojenčke izborna živila, ki naj se jih daje osobito takrat, če jih mati ne more dojiti sama. Zaradi odlično dobrih lastnosti, ki se bo o priliki o njih

tu še natančneje govorilo in na kar naj bodo vse mlade matere opozorjene, se posebej, je Kufekejeva moka za otroke nekako varstvo proti vsakovrstnim boleznim, osobito pa proti obolestim črevesa, da bi starši ne smeli opustiti, posvetovavši se z zdravnikom, svojemu ljubljencu dajati Kufekejevo moko. Nizka cena tega preizkušenega živila za otroke to tudi vsakomur omogočuje.

Razglas.

Proda se ali odda v najem: hišo s krmo, trgovino, trafiko, zraven je hlev in druga poslopja. Odda vse bodisi se skupaj ali posamezno, kakor stranki ugaja. Obrniti se je v Podbrdo blizu postaje štev. 13.

Razpis službe.

Podpisano društvo razpisuje službo krčmarja. Zahteva se pred vsem zmožnost. Pogoje in vse drugo se izve na zahtevo pri podpisnem načelstvu.

Vinarsko in gospodarsko društvo v Komnu
dne 18. junija 1906.

Načelstvo.

„Goriška Tiskarna“ priporoča vizitke

Umetni led.

Umetni led.

Naznanilo.

Tovarna umetnega ledú v Gorici otvori svoje delovanje začetkom julija ter priporoča umetni led izdelan iz čiste studenčnice po najnižji dnevni ceni.

Tovarna umetnega ledú v Gorici
A. TANNER.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorje“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

Rimske toplice

v Trziču (Montfalcone) na Primorskem

Stalno podnebje 38–40°.

V času od 1. junija do konec septembra.

Kopelji se priporočajo posebno proti protinu in reumatizmu, bolečinam v kolku in ženskim boleznim itd. itd.

Lastnina Kr. O. kneza Thurn-Taxis.

Službe išče

33-leten soliden mož neomadeževane preteklosti zmožen slovenščine, laščine in nemščine popolnoma, v besedi in pisavi.

Sprejme službo najraje kot oskrbnik kakega posestva ali tudi trgovine in obrti.

Na razpolago ima najboljša spričevala svojih dosedanjih služb kot voditelj dobro vpeljanih obrti. Zmožen knjigovodstva. Razpolaga eventuelno s kavejco. Svojo dosedanja službo želi premeniti radi šibkega zdravja. Nastop po dogovoru.

Ponudbe na naslov: „Pridnost“ K. R. Na upravnništvo lista „Soča“.

Odlikovana
z diplomom
I. vrste.

Odlikovana
s častno diplomom
Dunaj 1898.

Umetniška
obrtna razstava
Gorica 1900.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

KAROL DRAŠČIK

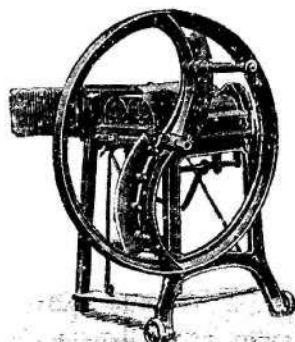
v Gorici na Korau v (lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinejšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Tovarna kmetijskih strojev, sesalk in železolivarna K. & R. JEŽEK v Blanskem (Moravska)

se priporoča za dobavo vseh kmetijskih strojev, kakor: plugov, bran, sejalnih strojev, strojev za žeti in kositi, vitlev, mlatilnic, žitnih čistilnic in oddiralnikov (trijerjev), slamoreznic, reporeznic, koruznih robkarjev, drobilnih mlinov, parilnih kotlov, grozdni in sadnih mlinov in stiskalnic itd. Posebna izdelava sesalk, vodovodnih naprav, bencinovitih motorjev in lokomobil, vrtnih strojev in strojev za kroženje obročev.

Popolne opreme opekarn, šamotnih in tovarnih za mavec.

Zmerne cene, ugodni in lažni pogoji. Ceniki (o kmetijskih strojih tudi slovenski) zastoj in poštne prasto.

Zastopstvo za Kranjsko in zaloga strojev v Ljubljani

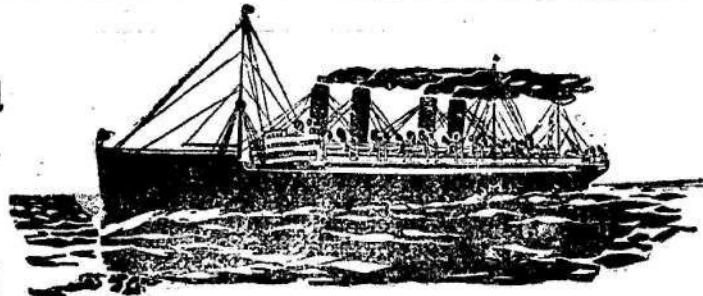
Ivan Komatič Dunajska cesta štev. 31.

Zastopstvo za Goriško, Primorje in Istro

Josip Dekleva v Gorici, ulica Municipio 1.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“.

Iz
Bremna
v
New
York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“ in „KAISER WILHELM der GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5–6 dni.

Natančen, zanesljiv podatek in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDO TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, resna in solidna. Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizono, Utah, Wloming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodne in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

POZORI BERTELLI

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMA TIZMU in PROTINU

je liker Godina

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igen“, Via del Farneto 4.

Čena steklenice K 1.40. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7.— prosto poštne.